

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

для студентів

галузь знань	D – Бізнес, адміністрування та право
спеціальність	D3 Менеджмент
освітній рівень	бакалавр
освітня програма	«Менеджмент культурних та креативних індустрій (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)»
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	заочна
Навчальний рік	2025/2026
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач(і): к.соц.н. Анна ТАЩЕНКО, к.соц.н. Богдан ГОРОБЧУК

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2025

Розробник(и):

Алла ПЕТРЕНКО-ЛИСАК, к.соц.н., доцент, доцентка кафедри галузевої соціології

Анна ТАЩЕНКО, к.соц.н., асистентка кафедри соціальних структур та соціальних відносин

Ольга ФЕДОРЕНКО, к.соц.н., асистентка кафедри соціальних структур та соціальних відносин

Богдан ГОРОБЧУК, к.соц.н., асистент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

Олег МАЗУРИК

Протокол № 13 від «28» серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2025 року № 13

Голова науково-методичної комісії

Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – сформувати уявлення про спеціальність культурного менеджменту та сферу зайнятості в галузі культурних та креативних індустрій.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Вміти працювати з текстами, літературою та першоджерелами.*
2. *Здійснювати самостійно аналітичну та пошукову діяльність.*

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Вступ до спеціальності» передбачає опанування студентами фахових тем, що розкривають питання формування і трансформації культури як бізнесу та як соціального інституту, а також – проблематики відповідних галузей знань та сфери зайнятості. Вивчатимуться базові засади управління культурою як соціальним явищем, специфіка організації культурних проєктів, основи культурних практик. Предмет навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» передбачає вивчення основних засад функціонування культурних та креативних індустрій, знайомство з базовими складовими категоріально-понятійного апарату сфери культурного менеджменту, опанування навичок його вивчення і операціонального засвоєння.

4. Завдання (навчальні цілі): комплексно ознайомити студентство із майбутньою спеціальністю культурного менеджера в контексті управлінської діяльності у креативній сфері.

Це спрямовано на формування наступних **компетентностей**:

- ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК10. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК16. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання (РН)			
1	Знати основні засади аналізу культурних практик, наукові концепції організаційного різноманіття, різні парадигми розуміння мистецтва і митця	лекція, семінар, самостійна робота	аналіз першоджерел, диспут, контрольна робота 1	20
2	Вміти використовувати теоретичні знання з менеджменту культурних та креативних індустрій у практичних ситуаціях та аналітичній діяльності	лекція, семінар, самостійна робота	аналітичні завдання (кейси), контрольні роботи 1 і 2	30
3	Подання особистої думки, ведення дискусії	лекція, семінар	дискусія, контрольні роботи 1 і 2, додаткові завдання	20
4	Творчий проєкт	семінар, самостійна робота, презентація проєкту	контрольна робота 2, додаткові завдання	30

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)		1	2	3	4
Програмні результати навчання (назва)					
ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.		+	+	+	+
ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.			+		+
ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.		+			
ПРН7. Виявляти навички організаційного проєктування.		+	+		+
ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.			+		+

ПРН13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.			+	+
ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.	+	+	+	+
ПРН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.		+		+
ПРН19. Визначати базові професійні поняття та використовувати термінологічний апарат менеджера соціокультурної діяльності та креативних індустрій.	+	+	+	+
ПРН26. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціокультурних явищ у контексті професійних задач.		+	+	

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. робота на лекціях та семінарських заняттях – РН1, РН2, РН3, РН4: **макс. 30 балів, мін. 18 балів**;
2. виконання завдань для самостійної роботи – РН1, РН2, РН4: **макс. 40 балів, мін. 24 бали**;
3. виконання контрольних робіт – РН1, РН2, РН3, РН4: **макс. 30 балів, мін. 18 балів**, за контрольну роботу 1 – від 6 до 10 балів, за контрольну роботу 2 – від 12 до 20 балів;
4. завдання на додаткові бали (опціонально) – РН3, РН4: як часткову компенсацію несистематичної активності студенти можуть отримати додаткові бали – **макс. 10 балів** – за виконання таких видів робіт, як: участь в конференції (організація або виступ) / опубліковані тези конференції/ засвідчена участь в організації культурно-мистецького заходу (у т.ч. на волонтерських засадах). Зазначенні види робіт не підсумовуються, а є альтернативами.

- **підсумкове оцінювання: залік.** Студентам, які сумарно набрали кількість балів, меншу за критично-розрахунковий мінімум у 60 балів, для отримання заліку обов'язковим є виконання додаткових індивідуальних завдань.

7.2. Організація оцінювання:

1. робота на лекціях та семінарських заняттях зараховується під час проходження тем 1-10, бали накопичуються протягом семестру;
2. контрольна робота 1 виконується після теми 5, підсумок виконання завдання здається письмово: потрібно розробити систему критеріїв для відбору найкращих кіносценаріїв для гіпотетичного початку виробничого процесу;
3. контрольна робота 2 виконується в рамках самостійної роботи після теми 10, підсумок виконання завдання здається у вигляді візуально-аудіальної продукції: потрібно розробити культурно-просвітницький проєкт для користувачів соціальних мереж із контентом на задані лектором теми (короткі відео про Різдво Христове, Новий рік, власну освітню програму тощо).

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
1. Менеджмент культури: базові засади професійної галузі				
1	Сутність управлінської діяльності у культурних та креативних індустріях	2	-	4
2	Креативна економіка: глобальний та національний контексти	-	-	8
3	Менеджер культурної сфери: вимоги до фаху, професійні характеристики, уявлення про ідеального керівника, менеджера і бізнесмена	-	2	4
4	Критерії визначення якості культурної продукції: експертність та суб'єктивність	-	-	8
5	Доцільність діяльності у сфері культури та креативу: успіх культурної продукції з точки зору раціональних та кількісних критеріїв	-	-	8
	Контрольна робота 1	-	-	8
2. Парадигми розуміння мистецтва та організаційного різноманіття				
6	Соціальні ролі та економічні умови діяльності митців: загальна характеристика	-	-	8
7	Митець як ремісник, пророк і служитель: образ митця від античності до Ренесансу	-	-	8
8	Митець як геній і підприємець: від Просвітництва до модернізму	-	-	8
9	Образ та контекст діяльності митця у добу масових медіа та креативних індустрій	2	-	4
10	Специфіка проєктної роботи у креативній економіці та індустрії культури	-	2	4
	Контрольна робота 2	-	-	10
	ВСЬОГО	4	4	82

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – 4 год.

Семінари – 4 год.

Самостійна робота – 82 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Дерезевіц В. Смерть митця: Як творчі люди виживають у часи мільярдерів і технологічних гігантів / Вільям Дерезевіц; пер. з англ. Анастасії Дудченко. К.: Yakaboo Publishing, 2021. 368 с.
2. Креативна економіка : дайджест. Вип. 62 / Нац. ун-т харч. технол., Науково-техн. б-ка ; підгот. О. В. Олабоді. Київ, 2021. 41 с. https://library.nuft.edu.ua/inform/kreatyvna_ekonomika.pdf
3. Свінцицька О. М., Ткачук В. О. Креативна економіка та креативні індустрії : Навч. посібн. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 218 с. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051578.pdf>
4. Тейлор К. Мистецтво під ключ. Менеджмент і маркетинг культури. Частина перша / Катя Тейлор. К.: ArtHuss, 2021. 228 с.

Додаткові:

1. Афенченко Г. В. Менеджер культури: поле професійної діяльності. *Культура України*. Вип. 80. 2023. С. 17-23. <http://ku-khsac.in.ua/article/view/283777>
2. Каленюк І., Кузнецова Н. Креативна економіка у світовому інноваційному процесі. *Міжнародна економічна політика*. 2022. №1. С. 101–123. http://iepijournal.com/journals/36/2022_36_5_Kaleniuk_Kuznetsova_101-123.pdf
3. Проскуріна М. О. Організаційно-економічний механізм культурної індустрії України : Монографія. – К.: «Національна академія управління», 2018. <https://nam.kyiv.ua/files/publications/kniga-ostan.pdf> Р. 2–4.

4. Самійленко, Г. М. (2021). Креативна економіка: теоретичні засади та особливості її функціонування в умовах становлення нової економіки. *Проблеми і перспективи економіки та управління*, (2(22), 031-042. <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/219366>
5. Сотнікова Ю. В. Креативна економіка в Україні: реальність чи перспектива? *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2016. Вип. 3. С. 178–189. <https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/15935/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%D0%A1%D0%BE%D1%82%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf>
6. Утевська П., Горбачов Д. Будинок із левами: Нариси історії українського візуального мистецтва XI-XX століть / За заг. ред. А. Пучкова. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2024. 568 с. (опціонально)
7. Холодницька, А. В. Актуальні тенденції розвитку креативних індустрій в Україні в умовах глобалізації. *Економіка і суспільство*. Вип. 14. 2018. С. 151–157. https://economyandsociety.in.ua/journals/14_ukr/19.pdf
8. Яськів О. І. Вечір з кіно II. Путівник по світу кіно / Олег Ігорович Яськів; художник-оформлювач М. С. Мендор. Х.: Фоліо, 2021. 286 с. (опціонально)
9. Яськів О. І. Вечір з кіно. Путівник по світу кіно / Олег Яськів; худож.-оформлювач М. С. Мендор. Х.: Фоліо, 2018. 524 с. (опціонально)
10. Jeffcutt, P. & Pratt, A.C. (2002). Managing creativity in the cultural industries. *Creativity and Innovation Management*, 11(4), pp. 225-233. doi: 10.1111/1467-8691.00254 https://openaccess.city.ac.uk/id/eprint/2955/5/Managing_Creativity_in_the_Cultural_Industries.pdf
11. Komorowski, Marlen & Lewis, Justin. (2023). The Creative and Cultural Industries: Towards Sustainability and Recovery. Sustainability. 15. 9923. 10.3390/su15139923. https://orca.cardiff.ac.uk/id/eprint/167185/1/The_Creative_and_Cultural_Industries_towards_Sustainability_and_Recovery.pdf (опціонально)
12. Wróblewski, Łukasz. (2017). Culture Management. Strategy and Marketing Aspects. 10.30819/4378. https://library.oapen.org/bitstream/id/106553dd-f014-4caf-8128-08cfdcb50b59/external_content.pdf (опціонально)

10. Електронні ресурси

Аналітика

1. Житкевич Н. Проектний менеджер Fedoriv Agency – про свою професію, робочі процеси й зарплату. *Happy Monday*, 01.02.21. <https://happymonday.ua/proyektnyj-menedzher-fedoriv-agency>
2. Каравай А. Людина культури: чим займається та скільки заробляє культурний менеджер. *Happy Monday*, 26.05.22. <https://happymonday.ua/kulturnyj-menedzher>
3. *Культурні проекти в регіонах: з чого почати?* (2021, 3 квітня). Українська правда Життя. <https://life.pravda.com.ua/columns/2021/04/3/244431/>
4. Набожняк, О., & Кельм, Н. (2023, 14 лютого). *Чайковський аплодус. Половину “Лебединих озер” у Європі дають українські колективи*. Texty.org.ua – статті та журналістика даних для людей. <https://texty.org.ua/articles/108906/chajkovskij-aploduye-polovynu-lebedynyh-ozher-u-yevropi-dayut-ukrayinski-kolektyvy/>
5. *Books | How To Do Great Work Without Being An Asshole*. Paul Woods | Designer and Author. <http://paulthedesigner.us/book>
6. *Cultural and artistic practices: world and Ukrainian context*. Publishing House Baltija Publishing. <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/343>
7. *How to do great design work without being an asshole*. Design Week. <https://www.designweek.co.uk/issues/4-10-march-2019/how-to-do-great-design-work-without-being-an-asshole/>
8. *How to Do Great Work Without Being an Asshole*. Android Apps on Google Play. <https://play.google.com/books/reader?id=Z0GxEAAAQBAJ&pg=GBS.PP1&hl=uk>
9. Trompenaars, F., Hampden-Turner, Ch. *Riding the Waves Culture : Understanding Cultural Diversity in Business* https://ocan.yasar.edu.tr/wp-content/uploads/2013/09/Riding-the-waves_Part-1.pdf, [https://www.mimuw.edu.pl/~skowron/ROZNICE-KULTUROWE/Fons%20Trompenaars%20-%20Riding%20the%20Waves%20of%20Culture%20\(1997\).pdf](https://www.mimuw.edu.pl/~skowron/ROZNICE-KULTUROWE/Fons%20Trompenaars%20-%20Riding%20the%20Waves%20of%20Culture%20(1997).pdf)
10. Woods, P. (2019, 11 березня). *How to give feedback without being an asshole*. Creative Bloq. <https://www.creativebloq.com/features/how-to-give-feedback-without-being-an-asshole>

Резюме книг

1. *Бізнес в умовах хаосу*, Філіп Котлер і Джон Касліоне. <https://play.google.com/store/books/details?id=AojCwAAQBAJ>
2. *Втілення ідей*, Скот Белскі. <https://play.google.com/store/books/details?id=bZAJDAAAQBAJ>

3. *Дизайн-мислення в бізнесі*, Браун Тім. <https://play.google.com/store/books/details?id=c5IjDAAAQBAJ>
4. *Емоційний інтелект*, Деніел Гоулман. <https://play.google.com/store/books/details?id=MZVADAAAQBAJ>
5. *Ефективний керівник*, Пітер Друкер. <https://play.google.com/store/books/details?id=epVADAAAQBAJ>
6. *Жорсткий менеджмент*, Ден Кеннеді. <https://play.google.com/store/books/details?id=6pVADAAAQBAJ>
7. *Ідеальний керівник*, Адизес Іцхак. <https://play.google.com/store/books/details?id=OZhADAAAQBAJ>
8. *Корпорація. Перезавантаження*, Йонас Ріддерстрале і Марк Вілкокс. <https://play.google.com/store/books/details?id=6lDjCwAAQBAJ>
9. *Мистецтво бути хорошим керівником*, Роберт Саттон. <https://play.google.com/store/books/details?id=D0NBDAQAQBAJ>
10. *Міфи про мотивацію*, Райнхард Шпренгер. <https://play.google.com/store/books/details?id=WUNBDAAAQBAJ>
11. *На вершині можливостей*, Роберт Поузен. <https://play.google.com/store/books/details?id=90ZBDAAAQBAJ>
12. *7 навичок високоефективних людей*, Стівен Кові. <https://play.google.com/store/books/details?id=RTiCwAAQBAJ>
13. *П'ять дисциплін*, Пітер Сенге. <https://play.google.com/store/books/details?id=tklBDAAAQBAJ>
14. *Пошук бізнес-моделі*, Джон Маллінс і Ренді Комісар. <https://play.google.com/store/books/details?id=uUpBDAAAQBAJ>
15. *Правила хорошого менеджера*, Джон Чоффі і Кен Уіллінг. <https://play.google.com/store/books/details?id=A0tBDAAAQBAJ>
16. *Прискорене виконання проєктів*, Фергюс О'Коннел. <https://play.google.com/store/books/details?id=WE9BDAAAQBAJ>
17. *П'ять вад команди*, Патрік Ленсіоні. <https://play.google.com/store/books/details?id=VPiCwAAQBAJ>
18. *Свідомий капіталізм*, Джон Маккі. <https://play.google.com/store/books/details?id=gVBBDAQAQBAJ>
19. *Сила миттєвих рішень*, Малкольм Гладуелл. <https://play.google.com/store/books/details?id=pVBBDAQAQBAJ>
20. *У пошуках досконалості*, Том Пітерс і Роберт Уотерман. <https://play.google.com/store/books/details?id=yUZCDAAAQBAJ>
21. *Управління проєктами*, Карен Тейт і Хелен Кук. <https://play.google.com/store/books/details?id=EkdCDAAQBAJ>
22. *Управління складними проєктами*, Террі Кук-Девіс. <https://play.google.com/store/books/details?id=N0dCDAAAQBAJ>
23. *Як подолати п'ять проблем команди*, Патрік Ленсіоні. <https://play.google.com/store/books/details?id=llpCDAAAQBAJ>

Зразки креативу та виступи експертів

1. Дорогий Хабіб <https://positivenegatives.org/story/dear-habib/>
2. Згасання Північної зірки <https://positivenegatives.org/story/north-star-fading/>
3. Соціальна реклама «Біжу, щоб вижити» <https://www.youtube.com/watch?v=Q5Gqo8SbrzU>
4. Соціальний мультфільм «Подорож» <https://www.youtube.com/watch?v=L2dXLfVtWdw>
5. awwwards. (2017, 17 липня). *Paul Woods from Edenspiekermann: How to not be an ass-hole at Awwwards LA* [Відео]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=r-2t_uE9dy0
6. Controlling Ideas. (2020, 16 вересня). *Paul Woods – Controlling Ideas – Interview* [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=kWhb3cTwTXU>
7. Creative Practice <https://www.youtube.com/@CreativePractice>